

Tølt ”op ad bakke” – mod bedre rideheste til alle

Howdan former vi en afslappet hest til dig, der vil tølte glad og tryk over lyng og lava. En fremadsgående hest til dig, der vil smide armene i vejret efter sejren i speedpas.

En elegant hest til dig, der vil avle næste generations pryd. En hest, hvis krop og psyke er med til at sikre dens alsidighed, velfindende og holdbarhed.

Avlsmålene for den islandske hest er med til at definere og sætte de standarder, der skaber din gang. I dette tema gør TØLT dig klogere på de nye mål, som bl.a. er udviklet på baggrund af forskning i, hvordan hestens bygning påvirker dens krops funktionalitet og egenskaber som ridehest. Vi taler med forskere, avlere og ryttere, der har én ting til fælles: Fokus på den gode ridehest.

[Tekst: Pernille Engsig Eskildsen Foto: Henrik Bjerregaard, Horses of Iceland og Rådgjafarmistööð Landbúnaðsins]

Kunne du finde på at begrave dig i 10.000 kåringsresultater for at finde sammenhæng mellem hestens bygning og rideegenskaber? Hvad med at filme hundredvis af kåringsheste med en særlig 3D-teknologi for at

trække flere end 400 mål ud af hvert enkelt individ? Det har den islandske avlsleder, dommer, forsker og medlem af FEIF's avis-komité Þorvaldur Kristjánsson præsteret i sin PHD om sammenhæng mellem bygning og rideegenskaber, der nu er med til at definere den islandske hesterace.

Spørger man ham om baggrunden for de reviderede avls mål og bedømmelseskriterier, lyder svaret:

– Overordnet vil vi fornyne forskellige typer af ryttere med heste af høj kvalitet. De fornyede avls mål er ikke en revolution, men det er blevet mere tydeligt, at vi går i retningen af letlæglige heste, som kan bruges og nydes af vidt forskellige ryttere til vidt forskellige aktiviteter. Netop alsidigheden ved den islandske hest er særlig for værdifuld, og den ønsker vi at bevare for fremtiden. Samtidig vil vi sikre hestens holdbarhed og velfærd og at konkurrencer og shows er så hestevenlige som muligt.

Þorvaldur Kristjánsson er forsker, islands avlsleder, dommer og medlem af FEIF's avis-komité.

– På bygningssiden er der kommet tydeligere beskrivelser af kravene til de enkelte kropsdele, hvor vi har hævet vægtingen af ryg og kryds, som vi ved er helt afgørende for hestens evne til selvbæring, fortæller Þorvaldur Kristjánsson.

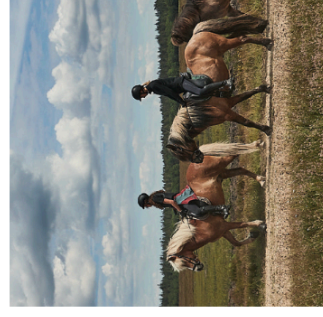
Her er vi tilbage ved din analyse af de 10.000 kåringsresultater.

Hvad fandt du ud af?

– Der er, og det er måske ikke så overraskende, evidens for, at kvalitetsheste med gode gangarter er bygget på en måde, som gør det let for dem at have selvbæring. De ”går op ad bakke.” De har en højt ansat, velrøstet hals, en høj manke og et stærkt kryds. Den forreste del af ryggen er højere end den bagerste del. Samtidig er de ikke for smalle mellem forbenene – der skal være en vis bredde. De kvaliteter har vi belønnet i kåringsystemet hidtil, men i opdateringen er den nye viden implementeret ved at beskrive det mere tydeligt og detaljeret.

Nogle mener, at vores heste går for meget i retningen af flintbyggede sportsponyer? Hvor er den robuste type blevet af?

– Det argument hører jeg faktisk tit. Vi tænker selvfølgelig også skønhed og elegance i kåringsystemet, for vi vil gerne have smukke heste. Men vi sætter funktionalitet højere. Jeg plejer at vise folk billeder af to hingste fra omkring 1940. Den ene er høj, velrøstet og elegant med en lang, slank hals, en moderne type. De anden er lav, tung og robust. Begge typer havde man altså for mange år siden, hvor der var stor variation i udtrykket. Med tiden har vi lavet en mere velrøstet hest med en bedre overlinje. Det er efter min mening

Turistheste og topheste har ens afstamning

I et mindre forskningsprojekt analyserede forskeren Gísli Guðjónsson under Þorvaldur Kristjánssons supervision afstamningen på 400 heste, der blev brugt til turridning med turister på Island. Han sammenlignede turhestenes data og afstamning med dem af avlsheste. Det viste sig, at de umiddelbart vidt forskellige slags brugheste havde nøjagtig ens avlsmæssige baggrund. De samme, kendte hingste var repræsenteret lige meget i deres afstamning. Ifølge Þorvaldur er det en god indikation på, at avlssystemet giver både heste, der kan bruges som fritids- og turistheste og topheste til de mest ambitiøse ryttere.

en god ændring. Det primære er, at vi forbedrer hestens bygning, så den kan bruge sig med korrekt kropsfunktion og udføre de opgaver, vi ønsker med lethed. Det giver gode, pålidelige og letlæglige ride-

heste, som børn og voksne på alle niveauer kan nyde i mange år. Jeg mener helt klart, at vi er på rette vej. 🐾

– En god ridehest er ren fornøjelse i naturen og på ovalbanen. Ved at arbejde på at forbedre hestens bygning, øger vi dens kropsfunktionalitet. Målet er, at den kan udføre de opgaver, som rytteren ønsker med lethed. Her er udfordringen af ryg og kryds afgørende, og derfor fokuserer de nye avls mål især på en god overlinje som går ”op ad bakke,” siger Þorvaldur Kristjánsson.